

บทที่ 3 แนวทางการดำเนินงานอาเซียนศึกษา

สาระสำคัญ

การดำเนินงานอาเซียนในระดับต่างๆ มีแนวทางที่ควรทราบตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงปฏิบัติเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

จุดประสงค์

ผู้ศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการการดำเนินงานอาเซียนทุกระดับเพื่อการดำเนินงานที่ตรงกัน

แนวทางการบริหารจัดการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ โครงการและกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคม อาเซียน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์
3. ประชุม/อบรม/ชี้แจง/สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ครูและผู้เกี่ยวข้อง
4. สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในการดำเนินงาน
5. พัฒนาสื่อสำหรับสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. เสริมสร้างความตระหนัก ความรู้ และความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
7. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การประกวด การแข่งขัน การจัดกิจกรรม การแลกเปลี่ยนนักเรียน เป็นต้น
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้จัดตั้งองค์กรดำเนินงานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่น สมาคม/ชมรมครูอาเซียน
9. กำกับติดตาม ประเมินผลการทำงานของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
10. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย

แนวทางการบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารจัดการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์เขตพื้นที่การศึกษาควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ประชุมคณะกรรมการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการดำเนินงานตลอดแนว พร้อมวางแผนกำหนดกิจกรรม/ปฏิทินดำเนินงาน
3. ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ เอกสาร เป็นต้น
4. วางแผนพัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
5. จัดตั้งเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ มีผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด ผู้แทนหอการค้าจังหวัด ผู้แทนฝ่ายความมั่นคง ผู้แทนฝ่ายวัฒนธรรม ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น
6. กำหนดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา ในช่วงวันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคมของทุกปี) หรือช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยกำหนดให้มีกิจกรรมประกวด แข่งขัน อันแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
7. ส่งเสริม สนับสนุนให้จัดตั้งองค์กรดำเนินงานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่น สมาคม/ชมรมครูอาเซียน
8. กำหนดให้มีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบ และรายงานการดำเนินงาน
9. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย

แนวทางการบริหารจัดการของสถานศึกษา

การบริหารจัดการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ให้บรรลุเป้าหมายสถานศึกษาควรมีแนวทางทางการดำเนินงานและจัดการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และผู้แทนจากหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน
2. ประชุมคณะกรรมการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักในการดำเนินงานตลอดแนวพร้อมวางแผนกำหนดกิจกรรม/ปฏิทินการดำเนินงาน

3. ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ เอกสาร เป็นต้น

4. วางแผนพัฒนาบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. จัดตั้งเครือข่ายในสถานศึกษา มีผู้เกี่ยวข้อง เช่น นายอำเภอ ผู้แทนฝ่ายวัฒนธรรม ผู้แทนสำนักงานเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

6. กำหนดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ ประชาคมอาเซียนเป็นประจำทุกปี โดยกำหนดให้มีกิจกรรมประกวด แข่งขัน อันแสดงให้เห็นถึง ความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

7. กำหนดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาตามอย่างเป็นระบบ

8. สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสมาชิกสมาคม/ชมรมครูอาเซียน ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

9. มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพร้อมประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย

แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนของหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายอื่น ๆ

1. จัดทำโครงการผู้นำเยาวชนอาเซียนในเชิงวิชาการ สันทนาการ วัฒนธรรม และให้ผู้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้

2. บูรณาการขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต เพื่อ เสริมสร้างพลังแก่เยาวชนอาเซียน

3. สร้างความรู้สึกร่วมกันหนึ่งเดียวกันด้วยการจัดตั้งเครือข่ายเยาวชนอาเซียน พัฒนาเครือข่ายผู้นำเยาวชนอาเซียน ให้มีความแข็งแกร่งระดับภูมิภาคในด้านต่างๆ (ประเพณี วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม) ด้วยการให้องค์กรของรัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วม

4. ใช้ศิลปะ วัฒนธรรม และสื่อเทคโนโลยี เป็นสื่อในการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน

5. ส่งเสริมภาวะผู้นำเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมมิตรภาพและความร่วมมือระหว่างกันในภูมิภาค

6. ส่งเสริมให้เยาวชนแบ่งปันความคิดและเป้าหมายร่วมกันด้วยการสร้างเครือข่ายและนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้มีความเข้าใจร่วมกันภายใต้การสนับสนุนขององค์กรภาครัฐและเอกชน

7. จัดทำโครงการเสียดจากเยาวชนอาเซียนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ข้อเสนอของเยาวชนอาเซียนเป็นรูปธรรมได้แก่ โครงการอาสาสมัครสอนหนังสือแก่เยาวชนด้อยโอกาสโดยจัดตั้งเครือข่าย ยุวทูต

ด้านการศึกษาในอาเซียน เพื่อสนับสนุนพลังของเยาวชนในการจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาตลอดชีวิต

8. จัดตั้งชมรมวัฒนธรรมอาเซียนในสถานศึกษาเพื่อเผยแพร่กิจกรรมและวัฒนธรรม ที่หลากหลายของภูมิภาค

9. มีเว็บไซต์เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างเยาวชนอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี และเครือข่ายของเยาวชนอาเซียน

การพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษาทั้งระบบ

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความสำเร็จที่ตัวนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อความสำเร็จที่ยั่งยืนทั้งตัวนักเรียนเองและสถานศึกษา จำเป็นจะต้องดำเนินงานตามหลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยบูรณาการในทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป โดยให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ

ด้านการบริหารจัดการ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะผลักดันให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จก็คือ ผู้บริหาร ที่ต้องรับรู้ เข้าใจ และยอมรับงานนี้อย่างจริงจัง ซึ่งมีกระบวนการในการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่สำคัญ ดังนี้

1. นำเรื่องอาเซียนเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และวัตถุประสงค์ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. สร้างความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมาย นโยบาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ให้ผู้เกี่ยวข้องทั้ง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน

3. กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

4. กำหนดบทบาทหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน

5. มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษา

6. สร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรในโรงเรียนที่ร่วมดำเนินงานอย่างจริงจัง

7. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงพัฒนา

การดำเนินงาน

8. จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ

9. พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน

10. จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียน

11. มีการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานกับผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

12. มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Sister School

1. เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน เน้นภาษาอังกฤษ ICT พหุวัฒนธรรม ภาษาเพื่อนบ้าน
2. เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และชุมชน รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป
3. จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน
4. มีโรงเรียนเครือข่ายอย่างน้อย 9 โรงเรียน

Buffer School

1. เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน เน้นภาษาเพื่อนบ้าน พหุวัฒนธรรม
2. เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา เผยแพร่สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และชุมชน รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป
3. จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน
4. มีโรงเรียนเครือข่ายอย่างน้อย 9 โรงเรียน

ASEAN Focus School

1. เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการเรียนรู้อาเซียน โดยการบูรณาการในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดทำหน่วยการเรียนรู้อาเซียนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นศูนย์อาเซียนศึกษา เป็นแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในโรงเรียน และชุมชน

School สังกัด สพฐ.

1. ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน
  2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน
  3. จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน
  4. มีมุมอาเซียนศึกษา หรือศูนย์อาเซียนศึกษา
- โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
1. ทุกคนมีความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนในสถานศึกษา
  2. มีการปรับปรุง พัฒนา ใช้หลักสูตรอาเซียนในการจัดการเรียนรู้
  3. จัดกิจกรรมอาเซียนเพิ่มเติมนอกห้องเรียน เช่น ค่าอาเซียน วันอาเซียน ฐานการเรียนรู้อาเซียน แข่งขันกิจกรรมอาเซียน อาเซียนวันละคำ
  4. จัดแหล่งเรียนรู้เรียนรู้ เช่น มุม ศูนย์ ป้ายนิเทศ นิทรรศการอาเซียน
  5. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง
  6. อื่น ๆ เช่น สื่อสารภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา

สรุป

แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ควรดำเนินการดังนี้

1. สร้างตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนในสถานศึกษา โดยนำเรื่องอาเซียนเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และวัตถุประสงค์ ในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เข้าใจร่วมกัน ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนและกำหนดบทบาทที่ชัดเจน พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ อาเซียน
2. ปรับปรุง พัฒนา ใช้หลักสูตรอาเซียนในการจัดการเรียนรู้และใช้กรณีศึกษาในติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานพร้อมรางวัลใจ
3. จัดกิจกรรมอาเซียนเพิ่มเติมนอกห้องเรียน เช่น ค่ายอาเซียน วันอาเซียน ฐานการเรียนรู้ อาเซียน แข่งขันกิจกรรมอาเซียน อาเซียนวันละคำโดยโรงเรียนจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ
4. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ถึงผู้ที่เกี่ยวข้องถึงแนวทางและผลการดำเนินงานอาเซียนของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. อื่น ๆ เช่น สร้างเครือข่ายการดำเนินงานกับผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และสนับสนุนการสื่อสารภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา

คำถามท้ายบทที่ 3

1. แนวทางการดำเนินงานอาเซียนในสถานศึกษาของท่านสอดคล้องกับระดับใดมากที่สุดเพราะเหตุใด
2. โรงเรียนของท่านจะดำเนินงานอาเซียนในสถานศึกษาอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด
3. ท่านมีแนวทางการดำเนินงานอาเซียนในสถานศึกษาอย่างไรบ้าง หากโรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนศูนย์อาเซียนของเขตพื้นที่

แบบทดสอบท้ายบทที่ 3

- ข้อใดไม่ใช่แนวทางการขับเคลื่อนอาเซียน
ในสถานศึกษา
  - จัดทำโครงการ
  - จัดสรรงบประมาณ
  - จัดหาบุคลากรดำเนินงาน
  - จัดทำคู่มือให้โรงเรียนในเขต
- การดำเนินงานอาเซียนในสถานศึกษา
ควรดำเนินการอย่างไร
  - น้ำลดตอตุค
  - น้ำจืดให้รับตัก
  - น้ำซิมบ่อทราย
  - น้ำท่วมหลังเป็ด
- ถ้าไม่มีครูสอนภาษาเพื่อนบ้าน เราสามารถใช้
วิธีการใดเหมาะสมที่สุด
  - ครูไทยสอน
  - ผู้ปกครองลาวสอน
  - นักเรียนกัมพูชาสอน
  - ผู้บริหารโรงเรียนสอน
- การร่วมเป็นสมาชิกสมาคมอาเซียนเท่ากับ
เป็นการให้สิ่งใด
  - ให้ความรัก
  - ให้ความดี
  - ให้การเสียสละ
  - ให้ความเห็นใจ
- สมชายเป็นผู้บริหารโรงเรียนได้ชี้แจงครู
ผู้ปกครองแล้วร่วมทำแนวดำเนินงานอาเซียน
จัดครูรับผิดชอบงานต่าง ๆ ในชั้นตอนสร้าง
ความตระหนักในการดำเนินงานอาเซียนใน
สถานศึกษาตามนโยบายเขตพื้นที่ยังขาดสิ่งใด
  - ศึกษาดูงาน
  - จัดทำโครงการ
  - ประชุมผู้เกี่ยวข้อง
  - แบ่งภาระงานให้กับครู

เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 3

1. ง
2. ค
3. ข
4. ค
5. ก

